

Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2009
sekä taloussuunnitelma 2010 - 2011

Kuopio 2008

Pohjois-Savon liiton julkaisu B:67

Kannet: Irma Toivanen
Taitto: Marja Partanen

Painosmäärä 100 kpl
Kuopio 2008

Pohjois-Savon liitto
Sepänkatu 1, 70100 Kuopio
puh. 017-550 1400
e-mail: kirjaamo@pohjois-savo.fi
faksi: 017-262 5090 kirjaamo, 017-550 1428 johto

ISBN 978-952-5759-01-3
ISSN 1797-4410

Sisällysluettelo:

1	JOHDANTO	5
2	LIITON TOIMINTA-AJATUS, TEHTÄVÄT JA EDUNAJAMINEN	6
2.1	TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT	6
2.2	EDUNVALVONTA, EDUNVALVONTA., JA EDUNVALVONTA 2009	7
3	PÄÄVASTUUALUEIDEN TEHTÄVÄT	8
3.1	ALUEKEHITYSTEHTÄVÄT	8
3.2	ALUEIDENKÄYTTÖ.....	9
	Maakuntakaavoituksen yksikön toimenpiteet	9
	Liikenne ja yhdyskuntatekniikan yksikön toimenpiteet	9
3.3	HALLINTO- JA TUKIPALVELUT, TALOUS	10
	Luottamushenkilöhallinto	10
	Toimisto ja henkilökunta	11
	Talousarvio 2009 sekä taloussuunnitelma 2010 - 2011	11
	Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut	12
	Jäsenkuntien vuoden 2009 maksuosuusarvio.....	19
	POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO	20
	Kuntien maksuosuudet vuonna 2009	
	POHJOIS-SAVON MAAKUNTAOHJELMA 2007 - 2010.....	21
	Pohjois-Savon kehittämisen tavoitteet vuoteen 2010	
	Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 pohjalta	
	Pohjois-Savon liiton organisaatio	22
	Pohjois-Savon liiton julkaisuluettelo	23

1 Johdanto

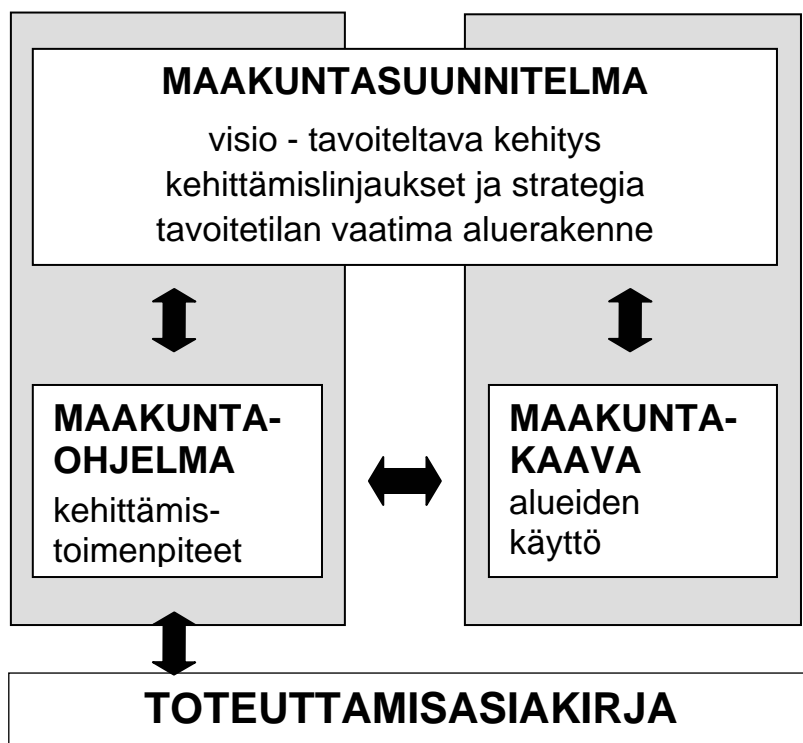
Pohjois-Savon liitto toimii aluekehitysviranomaisena alueiden kehittämislain perusteella. Liitto vastaa sekä kansallisten että EU:n aluepoliittisten ohjelmien kokoamisesta sekä niiden toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta. Pohjois-Savon liitto päättää maakunnan kehittämisrahan myöntämisestä aluepoliittisille kehittämishankkeille.

Maankäyttö- ja rakennuslain perusteella liiton tehtävänä on maakunnan suunnittelu. Lain mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava ja alueellinen kehittämisohjelma. Maakuntasuunnitelma ohjaa maakuntakaavojen ja maakuntaohjelmien laatimista.

Liitto toimii maakunnan kehittämisen keskuksena, joka ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja sekä palvelee niitä tuottamalla suunnitelmia ja selvityksiä. Liitto toimii myös maakunnan eri vaikuttajatahojen yhteistyöorganisaationa.

Maakuntavaltuuston hyväksymä toimintasuunnitelma on keskeinen liiton toiminnan johtamisväline. Siinä määritellään liiton toiminnan tavoitteet, tehtävät ja resurssit. Toimintasuunnitelman rakenne on jokseenkin sama kuin vuonna 2008.

Maakunnan suunnittelujärjestelmä

2 Liiton toiminta-ajatus, tehtävät ja edunajaminen

2.1 Toiminta-ajatus ja tehtävät

Pohjois-Savon liitto on kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimiva lakisääteinen kuntayhtymä.

POHJOIS-SAVON LIITTO TOIMII TOIMINTA-AJATUKSENSA mukaan maakunnan ja sen asukkaiden eduksi jäsenkuntiensa yhteisenä edunvalvonta-, kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimuskuntayhtymänä.

Kunnalliseen demokratiaan perustuen liitto on maakunnan yhteisen tahdon muodostaja ja aineellisen ja henkisen hyvinvoinnin aktiivinen kehittäjä. Pohjois-Savon liitto on myös eri vaikuttajatahojen yhteistyöorganisaatio.

Aluekehitysviranomaisena Pohjois-Savon liiton tehtävänä on huolehtia maakunnan kehittämisen suunniteltaviksi laadittujen maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja sen toteuttamissuunnitelman sekä eri EU-ohjelmien ja kansallisten erityisohjelmien laadinnasta ja toteutuksesta. Liitto vastaa myös maakuntakaavoituksesta. Liiton tavoitteena on suunnitelmien ja ohjelmien tavoitteiden toteutuminen mahdollisimman hyvin.

Maakuntasuunnitelmassa ja -ohjelmassa talousarviovuonna 2009 ja suunnitelmavuosina 2010 - 2011 tavoitteena on vahvistaa maakunnan aluetaloutta ja parantaa työllisyyttä sekä monipuolistaa elinkeinorakennetta. Vahva aluetalous ja onnistunut elinkeinopolitiikka tukee tervettä väestörakennetta, edistää maakuntaamme muuttoa sekä tukee uusien työpaikkojen syntyä.

Osaamiseen ja tutkimukseen panostamisella luodaan edellytyksiä elinkeinojen kasvuun ja tuetaan edellä mainittuja muita maakunnan kehittämisen tavoitteita.

Pohjois-Savo kehitetään kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Täällä asuville ja tänne muuttaville tahdotaan tarjota työtä, toimeentuloa, viihtyisää asumista sekä monipuolisia mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen niin opiskelun kuin vapaa-ajan palveluissa.

Tavoitteena on, että Pohjois-Savon sekä laajemmin koko Itä-Suomen valtakunnallinen ja kansainvälinen asema vahvistuu lähivuosina niin aineellisissa kuin henkisissä voimavaroissa.

Liitto edistää toimenpiteillään maakunnan ja sen eri toimijoiden kansainvälistymistä.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää maakunnan sisällä vahvaa yhtenäistä näkemystä ja tahtoa sekä määrätietoista yhteistyötä. Tavoitteena on myös, että yhä suurempi osa asioista suunnitellaan ja tehdään laajana itäsuomalaisena yhteistyönä.

Näistä tavoitteista määräytyvät liiton tehtävät, mitkä johtosäännön mukaan ovat:

- Maakunnan edunajamis- ja kehittämistehtävät
- Aluekehityksestä annetun lain ja asetuksen mukaiset tehtävät
- Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaiset tehtävät
- Muissa laeissa ja alemmanasteisissa säädöksissä maakuntien liitoille erikseen määrätyt tehtävät

Liiton toimiston organisaatio on jaettu toiminta-ajatuksen ja tehtävien tehokasta ja taloudellista saavuttamista varten päävastuualueisiin ja nämä tulosityksiköihin seuraavasti:

- Aluekehittämisen päävastuualue
 - Kehittämissyksikkö
 - Ohjelmayksikkö

- Alueiden käytön päävastuualue
 - Yhdyskuntatekniikan yksikkö
 - Maakuntakaavoituksen yksikkö
- Hallinnon ja talouden päävastuualue

2.2 Edunvalvonta, edunvalvonta., ja edunvalvonta 2009

Edunvalvonta on ydintehtävämme. Edunvalvonta on kaikkien tehtävä. Edunvalvonta on mahdollisuuksiemme ja tehtävämme vuonna 2009.

Edunvalvonta on luonteeltaan jatkuvaa työprosessia Pohjois-Savon asukkaiden ja elinolosuhteiden parhaaksi. Se on vaativa yhteistyöprosessi maakuntamme sisällä ja maakuntien kesken. Edunvalvonnan parhaimmat tulokset ovat laaja-alaisen yhteistyön tuloksia. Edunvalvonnassa onnistuminen turvaa työllemme riittävät resurssit. Työtämme arvostetaan paljolti sen perusteella miten meidän koetaan onnistuneen kuntien ja kuntalaisten edunvalvonnassa.

Edunvalvonnan sisältö on moninaista. Edunvalvontaa on esimerkillinen toimintamme toimintakulumme hallinnassa ja sopeuttamisessa kunnallistalouden suhdanteisiin, maakuntakaavan vahva yhteys aluekehittämisen tavoitteisiin, jatkuva vuoropuhelu kuntien, elinkeinoelämän ja muiden edunvalvojaorganisaatioiden kanssa strategiamme sisällöstä.

Vuonna 2009 meidän on kyettävä yhä vaikuttavampaan yhteisesiintymiseen yhä suurempana itäsuomalaisena liittoutumana. Samassa sarjassa kanssamme pelaavat muut "liigajoukkueet"; eteläinen, pohjoinen ja läntinen allianssi. Ennakointi, tutkimustiedon hyödyntäminen ja uusien, visionääristen analyysien tekeminen on haasteemme vuonna 2009. Edellistä työtettä tarvitsemme vahvistaa useissa työryhmissä joissa tuotamme vaihtoehtoisia toimintamalleja kunnille. Kunnissa tarvitaan yhä parempaa osaamista, ennakkoluulottomuutta yli kaikkien toiminnan ja ajattelun rajojen. Toimivat, taloudellisesti ylläpidetyt peruspalvelut edistävät maakuntamme väestötavoitteen saavuttamista, riittävän ja osaavan työvoiman säilymistä Pohjois-Savossa sekä maakuntamme vetovoimaisuutta uusille asukkaille.

Vuonna 2009 muokataan jälleen valtion aluehallintoa uuteen asentoon. Tavoitteena on maakuntien kehitystä tukeva valtion aluehallinto. Maakuntien liittojen on muodostettava uudet yhteistoiminta-alueet. Kyseisille alueille muodostetaan vuoden 2009 loppuun mennessä uudet toimielimet päättämään tarkemmin laissa määriteltävistä ylimaakunnallisista asioista. Edellinen kertoo selkeästi edunvalvonnan merkityksen kasvusta ja edunvalvontatyön sisällön muutoksesta. Vuosittaisten totsu-neuvottelujen sisältö valtionhallinnon kanssa on muuttumassa molemmin puolin paremmin sitovaksi. Niihin valmistautuminen on yhä enemmän ylimaakunnallista edunvalvontaa. Hyvä esimerkki on raide-, ja tieliikenteen yhteinen sijoittaminen maakuntien maakuntakaavoissa sekä niihin liittyvän yhteisen investointien toteutamisjärjestyksen esittäminen Itä-Suomesta.

Vuonna 2009 tarvitsemme valmistautua panostamaan uusien luottamushenkilöiden nopeaan ja perusteelliseen tukemiseen päättäjinä uusissa tehtävissään. Hyvät päätökset tarvitsevat hyvää osaamista. Hyvä osaaminen edellyttää hyvää tietämystä ja yhteistyötaitoja. Tarvitsemme saada kaikki kuntien ja Pohjois-Savon liiton luottamushenkilöt vaikuttamaan aktiivisemmin, vaikuttavammin maakuntamme parhaaksi. Tämä edunvalvontatyö näyttäytyy vuosi vuodelta yhä tärkeämpänä.

Olemme edistyneet viime vuosien aikana ylimaakunnallisessa yhteistyössä. Tavoitteet ja tarpeet ovat yhä kovemmat vuonna 2009. Vertaamalla käytäntöjämme muihin maakuntiin, omaksumalla heidän hyviä käytäntöjään edunvalvonnassa sekä sisäistämällä maakuntamme edunvalvonnan itse kunkin ydintehtäväksi Pohjois-Savon liitossa pystymme parempaan vuonna 2009.

3 Päävastuualueiden tehtävät

3.1 Aluekehitystehtävät

Päävastuualueen vastuu: *aluekehitysjohdaja Henrik Rissanen*

Päävastuualueen tavoitteet:

- *Toimitaan aktiivisesti aluekehityslain mukaisen aluekehitysvastuun toteuttamisessa*
- *Kansallisen aluekehitystyön yhteensovittaminen (KOKO-ohjelman integrointi maakuntaohjelmaan)*
- *Rakennerahasto-ohjelmien toteutuksen koordinointi sekä rakennerahastokaudesta tiedottaminen*

Kehittämissyksikön toimenpiteet:

- Maakuntasuunnitelman 2030 laadinta niin, että siitä voidaan päättää syysvaltuustossa vuoden 2009 lopulla.
- Valtioneuvoston päättämän koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) valmisteluprosessiin osallistuminen yhdessä kuntien, seutujen, aluehallinnon ja ns. sosiaalipartnereiden kanssa.
- Maakuntaohjelman 2010 – 2013 laadinta ja KOKO-ohjelman integrointi maakuntaohjelmaan.
- Tietopalvelu: Suunnittelu- ja kehittämistyössä tarvittavan tietoaineiston välittäminen ja muokkaaminen eri käyttäjäryhmille, mm. liiton jäsenkunnille, sekä aluetalouuskatsauksen laatiminen kaksi kertaa vuodessa.
- Koulutuksen tarpeen seuranta ja ennakointi.

Ohjelmayksikön toimenpiteet:

- Ohjelmakautta 2007 – 2013 koskevan Itä-Suomen EAKR -toimenpideohjelman ja Manner-Suomen ESR-ohjelman Itä-Suomen alueosion toteuttaminen, hakijoiden koulutus ja tiedotus sekä EAKR- ja ESR-rahoituspäätösten valmistelu ja toteutuksen seuranta
- Maakunnan yhteistyöasiakirjan (MYAK) 2010 valmistelu ja mahdolliset vuoden 2009 yhteistyöasiakirjan tarkistukset
- Rakennerahasto-ohjelmiin liittyvien teemaohjelmien toteutuksen seuranta
- Maakunnan kehittämisrahan ja Pohjois-Savon kehittämisrahaston hankepäätösten valmistelu sekä hankkeiden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi
- Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman (TOTSU) 2010 – 2011 laadinta yhteisprosessina maakunnan yhteistyöasiakirjan (MYAK) 2010 valmistelun kanssa (lokakuun loppuun 2009 mennessä)
- Tavoite 1 -ohjelmakauden sulkemisesta aiheutuvat toimenpiteet (esim. loppumaksatukset, mahdollisiin ministeriön ja komission lähettämiin selvityksiin vastaaminen, lopputilitykset)
- EU:n erillisohjelmista tiedottaminen. Pohjois-Savo voi olla mukana seuraavissa alueiden välisissä yhteistyöohjelmissa: KareliaEnpi ja Kaakkois-Suomen Enpi, Pohjoisen Periferian ohjelma ja Itämeri-ohjelma sekä Interreg IVC-ohjelma
- Ammattikoulutuksen, ammattikorkeakoulutuksen, Kuopion yliopiston ja elinkeinoelämän yhteyksien tiivistäminen

3.2 Alueidenkäyttö

Päävastuualueen vastuu: suunnittelujohtaja Paula Qvick

Päävastuualueen tavoitteet

- Edistetään Pohjois-Savon alueidenkäyttöä ja rakentamista maakuntasuunnitelman 2030 tavoitteiden perusteella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.
- Pohjois-Savon kannalta keskeisten maakuntakaavojen laatiminen ja voimassa olevien kaavojen toteutumisen seuranta viranomaisneuvotteluissa ja lausunnoissa: vuoden 2009 toiminnallinen painopiste on Pohjois-Savon maakuntakaavaehdotuksen valmistelu.

Alueidenkäyttö mahdollistaa Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 tavoitteiden toteutumisen alueidenkäytön suunnittelun lakisääteisillä tuotteilla eli maakuntakaavoilla ja aktiivisella tiedon välittämisellä Pohjois-Savon kunnille. Maakuntakaavoituksessa painopiste on maakunnan tarkoituksenmukaisessa alue- ja yhdyskuntarakenteessa, alueidenkäytön ekologisessa kestävydessä, ympäristön ja talouden kannalta kestävässä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyissä, maakunnan vesi- ja maainesvarojen kestävässä käytössä, maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksissä, maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimisessa sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävydessä.

Alueidenkäyttö kartoittaa ja välittää tietoa alueidenkäytön suunnittelun yhteistyömahdollisuuksista ja linjauksista niin ylimaakunnallisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla sekä osallistuu liiton edunvalvontaan.

Maakuntakaavoituksen yksikön toimenpiteet

- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2030 luonnoksen nähtäville pano ja kaavaehdotuksen valmistelu saadun palautteen perusteella
- Kuopion seudun maakuntakaavan vahvistamispäätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen mahdollisesti tehtäviin valituksiin liittyvät tehtävät
- maakuntakaavoitukseen liittyvät muut viranomaistehtävät: kaavoitusta ja rakentamista koskevat lausunnot, viranomaisneuvottelut ja työryhmät
- ympäristövaikutusten arviointiin ja muuhun ympäristön suunnitteluun liittyvät lausunnot, neuvottelut ja työryhmät
- maankäytön ja ympäristön suunnitteluun liittyvät kehittämistehtävät: paikkatietoportaalin pilottivaiheen loppuunsaattaminen ja jatkosta päättäminen
- tarvittavat täydennys selvitykset Pohjois-Savon maakuntakaavaehdotusta varten

Liikenne ja yhdyskuntatekniikan yksikön toimenpiteet

- Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaavan vahvistusvaiheeseen liittyvät tehtävät
- Pohjois-Savon retkeilyreittejä esittelevä internet-sivuston ja internet-kartan päivitys ja ylläpito yhdessä kuntien yhdyshenkilöiden kanssa sekä reittejä koskevien paperikarttojen laadinta
- yhteyksien parantamiseen liittyvä edunajaminen ja yhteistyö
- Pohjois-Savon liikennejärjestelmästrategian päivittäminen ja toteutumisen seuranta, osallistuminen seudullisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien laadintaan
- Pohjois-Savon liikennejärjestelmätyöryhmän ja sen alatyöryhmien työskentelystä vastaaminen
- maa-aineshuoltoon liittyvä selvitystyö ja maa-aineshuoltopalautukset
- yhdyskuntatekniseen huoltoon liittyvä selvitystyö

3.3 Hallinto- ja tukipalvelut, talous

Päävastuualueen vastuu: hallintojohtaja Jarmo Muiniekkä

Päävastuualueen tavoitteet:

- *Tuottaa taloudelliset ja tehokkaat tukipalvelut (hallinto, henkilöstö, talous, atk, maksatus, toimistopalvelut) sen varmistamiseksi, että alueiden käytön ja aluekehityksen päävastuualueet ja edunajaminen pystyvät mahdollisimman hyvin tuottamaan maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.*
- *Liiton tulorahoituksen ja maksuvalmiuden tulee riittää liiton maksuvelvoitteisiin; liiton tavoitteena on tulojen ja menojen tasapaino.*
- *Tuottaa kuntien yhteistyöhön, kuntatalouteen ja kuntien edunajamiseen tarvittavat asiantuntijapalvelut.*
- *Vastata osaltaan aktiivisesta ja objektiivisesta - sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta ja markkinoinnista.*

Taloudelliset tavoitteet:

- *Kuntien maksuosuuksien kasvu varsinaiseen toimintaan +3 %.*
- *Maakunnan kehittämisrahaston maksuosuudet säilytetään ennallaan edellyttäen, että merkittäviä hankkeita ei ole näköpiirissä.*

Luottamushenkilöhallinto

Toimenpiteet:

- Uusi maakuntavaltuusto järjestäytyy, valtuuston jäsenten lukumäärä supistuu 61:een tai 62:een.
- Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen.
- **Maakuntavaltuusto** ylimpänä päättävänä elimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 2-3 kertaa.
- Yksi toimintavuoden kokouksista varaudutaan pitämään kaksipäiväisenä tai seminaarityyppisenä.
- Maakuntavaltuuston jäsenten osaamista pyritään hyödyntämään työryhmissä ja seminaarityöskentelyssä aktiivisemmin.
- Maakuntavaltuuston jäseniä kutsutaan kunnissa tapahtuviin liiton järjestämiin tilaisuuksiin. Valmistelunalaisista suurista kysymyksistä informoidaan valtuutettuja maakuntavaltuuston kokouksissa ennakoon tuomalla asioita alustavaan käsittelyyn ja tarvittaessa järjestetään kyselytunteja tms.
- **Maakuntahallitus** (11 jäsentä) toimeenpano- ja hallintoelimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 11 - 12 kertaa.
- **Maakuntahallituksen työjaoston** rooli säilyy entisellään. Työjaosto kokoontuu tarvittaessa. Sen tehtävänä on käsitellä mahdollisesti kiireellisenä esille tulevia asioita. Työjaosto hyväksyy paikallisneuvottelujen tulokset ja päättää KVTES:n ja TS:n soveltamista.
- **Tarkastuslautakunta** työskentelee laatimansa työsuunnitelman mukaisesti.
- **Toimikunnat ja työryhmät** asioita valmistelevalle eliminä kokoontuvat niiden käsiteltäväksi tulevien asioiden vaatimalla tiheydellä. Tasa-arvolain henki otetaan huomioon työryhmiä mahdollisesti täydennettäessä ja uusia nimettäessä.

Toimisto ja henkilökunta

Toimenpiteet:

- Rakennerahastohallinnon edellyttämät tehtävien eriyttämiset tuen myöntämiseen, maksamiseen, tarkastuksiin, takaisinperintään ja varainkäytön todentamiseen toteutetaan tekemällä tarvittavat organisaatio- ja tehtäväkuvamuutokset.
- Toiminnallisia paineita aiheuttaa erityisesti koko maakuntaa kattavan maakuntakaavan valmistelu ja uuden ohjelmakauden käynnistäminen. Liitto varautuu Paras -lainsäädännön toimenpanoon: aktiivinen osallistuminen ja koordinointi kunta- ja palvelurakennemuutoksessa kuntien linjausten mukaisesti.
- Varaudutaan ALKU hankkeen toimeenpanoon.
- Varaudutaan henkilöstön osa-aikaeläkkeelle jääntiin. Osa-aikaeläkkeelle jääntiin suhtaudutaan myönteisesti, mutta kukin uusi tilanne harkitaan tapauskohtaisesti.
- Avoimiksi tulevien virkojen ja työsuhteiden täyttäminen harkitaan joka kerta erikseen.
- Laaditaan uusimuotoinen työohjelma toimintasuunnitelman pohjalta, jossa jokaisella toimintasuunnitelmasta johdetulla tehtävällä on nimetty vastuuhenkilönsä sekä arvioitu työpanos.
- Laaditaan henkilöstötilinpäätös.
- Jatketaan ja kehitetään työkykyä ylläpitävää toimintaa.
- Laaditaan koulutusohjelma, jonka pohjalta henkilöstön koulutus tapahtuu koulutuksen painopisteen ollessa täydennyskoulutuksessa ja atk-osaamisen ylläpidossa.
- Liiton prosessien sähköistämistä jatketaan. Selvitetään mahdollisuudet siirtyä maakuntahallituksen ja muiden toimielinten kokouksissa sähköisiin esityslistoihin. Hankitaan asianhallintajärjestelmä.

Talousarvio 2009 sekä taloussuunnitelma 2010 - 2011

Vuoden 2009 talousarvion menojen loppusumma on 3.910.224 €. Talousarvio jakaantuu seuraavasti:

Talousarvio 2009 (bruttomenot):

	€	Muutos % TA08/09
1. Varsinainen toiminta	2 763 995	8,72
2. Projektit	600 000	0,00
3. Kehittämisrahasto	550 809	1,66
YHTEENSÄ	3 910 224	6,26

Varsinaisen toiminnan menojen (luottamushenkilöhallinto/tsto) kasvu on 8,72 % (221 780 €) ja toimintatuottojen kasvu 9,21 %.

Kokonaistoimintamenojen (ml. projektit ja rahasto) kasvu on 6,26 %.

Toimintamenojen kasvu selittyy teknisen tuen tuntuvalla kasvulla, (v.2008 392 215 €, v. 2009 568 195 € eli +44,87 %). Teknistä tukea tullaan käyttämään mm. kahden Itä-Suomen EAKR teemaohjelman koordinointiin. Teknisen tuen käyttö on liiton toimintakatteen kannalta neutraalia; teknisen tuen tulot kasvavat menoja vastaavasti.

Toimintatuotoissa kuntien maksuosuudet kasvaa 3 % (= 61.434 €). Kuntien maksuosuudet varsinaiseen toimintaan ovat 2.109.246 €. Maksuosuuksien kasvu (varsinainen toiminta ja kehittämisrahasto) yhteensä 2,54 %. Kuntien maksuosuudet ovat liitteenä. Vuoden 2009 maksuosuudet määräytyvät vuoden 2007 kunnallisverotuksessa maksuunpantujen laskennallisten veroäyriä lukumäärien mukaisessa suhteessa.

Liiton varsinaisen toiminnan menot ovat suurimmaksi osaksi (n. 63 %) henkilöstömenoja.

Vuoden 2009 talousarvio on suhteessa liiton tehtäviin tiukka. Vuosikatteeksi arvioidaan -20.654 € ja toimintakatteeksi -55.554 €.

Tilikauden tulos on -20.654 €, joka katetaan aikaisempien vuosien ylijäämillä. Vuokrantasausrahastoa varaudutaan käyttämään vuokratulujen kattamiseksi. Vuoden 2007 tilinpäätöksessä vuokrantasausrahaston pääoma oli 164 535,45 €. Vuoden 2007 TP:ssä vuokrantasausrahastoa ei käytetty.

Valtio maksaa alueiden kehittämisestä annetun lain mukaisesti aluekehitystehtäviin ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen maakuntakaavoitukseen valtionosuudet kuntien yleisen valtionosuuden kautta.

Maakuntavaltuustoa sitova taso talousarviossa on 2.109.246 € (=jäsenkuntien maksuosuus). Maakuntahallitusta sitova taso on pääluokkien (luottamushenkilöhallinto ja toimisto) netto (toimintakate).

Talousarvion hyväksymisen jälkeen maakuntahallitus vahvistaa talousarvion yksityiskohtaisen käyttösuunnitelman määrärahaperusteluineen.

Toiminnalliset tavoitteet on esitetty kehittämissuuntaa ohjaavina tavoitteina, koska liiton tehtävien luonteesta johtuen tavoitteiden ilmaiseminen sitovina mitattavina tunnuslukuina on vaikeaa. Kehittämissuuntaa ohjaavat tavoitteet päävastuualueittain ovat toimintasuunnitelmassa. Maakunnan kehittämisen määrälliset tavoitteet ovat liitteenä 1.

Kunkin päävastuualueen avaintehtävän jälkeen on lueteltu toimenpiteet/tehtävät, joiden toteutumista toimintavuoden aikana seurataan.

Suunnitelmavuosina 2010 - 2011 jäsenkuntien maksuosuuksien liiton varsinaisen toiminnan menoihin arvioidaan kasvavan 3 % vuosittain.

Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousoosasta ilmenee Pohjois-Savon liiton toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan pääluokittain. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty päätulosalueittain toimintasuunnitelmaosassa.

Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat kuntien maksuosuuksista (myyntituotot), arvonlisävero-osuuksista sekä julkaisujen ja karttojen myyntituloista, kokoustilojen vuokratuloista sekä muista tuloista, joihin kirjataan henkilöstökorvaukset ja tekninen tuki. Teknisen tuen määrä on 568.195 €.

Toimintakulut

Varsinaisen toiminnan toimintakulut muodostuvat henkilöstökuluista, jotka sisältävät palkat (sopimuskorotusvaraus 3,2 %, varautuminen maakuntavaltuuston kokouspalkkioiden korottamiseen) sekä niiden sivukulut, luottamushenkilöpalkkioista, palveluiden ostoista (24,68 %), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoista (5,87 %), avustuksista (0,18 %) ja vuokrasta (6,29 %).

Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuotoissa korkotuloja syntyy vuokrantasausrahaston pääoman korkotuotoista, liiton pankkitilien koroista ja kehittämisrahaston koroista; v. 2009 korkotuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 37.000 €. Korkomenoja syntyy käytettäessä tarvittaessa rahastoja maksuvalmiuden tukena. Lainoja ei Pohjois-Savon liitolla ole.

Pohjois-Savon kehittämisrahasto

Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuudet perustamisvaiheessa olivat yhteensä 504.563,78 €, jota sääntöjen mukaan tulisi korottaa vuosittain elinkustannusindeksin mukaisesti.

Kehittämisrahaston maksuosuus pidetään lähes v. 2008 tasolla. Taloussuunnitelmajaksolla rahaston maksuosuuden arvioidaan pysyvän nyt asetetulla tasolla.

Rahastoa on käytetty mm. alueidenkäytön erillisselvityksiin ja hankkeiden liiton maksuosuuksiin.

Kehittämisrahastoon kerättävä maksuosuus on 550.809 €. Laskelma maksuosuuksista kunnittain on liitteenä. Kuntien maksuosuudet määräytyvät siten, että Iisalmen, Kuopion ja Varkauden kaupunkien ja Siilinjärven, Lapinlahden ja Leppävirran kuntien maksuosuudet ovat kunkin vuoden peruspääomasta 80 % ja muiden Pohjois-Savon kuntien maksuosuudet 20 %. Näiden kahden ryhmän sisällä maksuosuudet määräytyvät äyrimäärien suhteessa.

Projektit/ liiton omat

Projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa, vaan menot katetaan projektien tuloilla. Projektitoiminta saattaa aiheuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuden heikkenemistä kun projektien tulot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi syntyä menoja, joita ei voida hyväksyä projektin menoiksi.

Projekteihin varataan 600.000 €.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma osoittaa kuinka tulorahoitus riittää toimintamenoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin.

Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut:

- toimintakate
- vuosikate
- tilikauden tulos
- tilikauden ylijäämä/alijäämä

Vuosikate on talousarviovuonna negatiivinen (-20.654 €) ja alijäämäisyyden arvioidaan jatkuvan. Tilikauden tulos pysyy vuosikatteen mukaisena koska poistoja ei tehdä.

Talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella tilikauden negatiivista tulosta tasataan vuosittain aikaisempien vuosien (2004, 2005, 2006) ylijäämillä.

Talousarvio 2009 ja taloussuunnitelma 2010 - 2011

KÄYTTÖTALOUS	TP-2007 euro	TA-2008 euro	TA-2009 euro	TS-2010 euro	TS-2011 euro	Muutos 2008/09
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
Toimintatuotot	12 233	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	12 233	0	0	0	0	
Toimintakulut	143 056	112 400	123 650	124 900	124 950	10,01 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	49 058	63 400	65 200	65 800	65 800	2,84 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	2 559	2 050	2 500	2 600	2 600	21,95 %
Muut henkilöstösivukulut	1 951	2 550	2 550	2 600	2 650	0,00 %
Palvelujen ostot	87 160	43 900	52 900	53 400	53 400	20,50 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 261	200	200	200	200	0,00 %
Vuokrat	1 062	300	300	300	300	0,00 %
Muut kulut	5	0	0	0	0	
Toimintakate	-130 822	-112 400	-123 650	-124 900	-124 950	10,01 %
TOIMISTO						
Toimintatuotot	2 395 561	2 503 027	2 733 441	2 810 109	2 884 954	9,21 %
Myyntituotot						
-Jäsenkuntien maksuosuudet	1 988 167	2 047 812	2 109 246	2 172 524	2 237 699	3,00 %
-Muut myyntituotot	9 911	2 000	6 000	6 000	6 000	200,00 %
Maksutuotot	0	2 000	0	0	0	-100,00 %
Tuet ja avustukset	383 418	427 215	603 195	616 585	626 255	41,19 %
Vuokratuotot	11 694	12 000	3 000	3 000	3 000	-75,00 %
Muut toimintatuotot	2 371	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
Toimintakulut	2 321 019	2 429 815	2 640 345	2 715 150	2 784 025	8,66 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 182 236	1 269 900	1 323 000	1 364 115	1 406 120	4,18 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	256 367	247 850	265 500	270 810	276 960	7,12 %
Muut henkilöstösivukulut	79 428	85 260	87 335	89 495	92 065	2,43 %
Henkilöstökorvaukset	-11 887	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,00 %
Palvelujen ostot	483 719	496 310	629 160	647 860	658 160	26,77 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	164 717	158 895	161 950	167 070	172 770	1,92 %
Avustukset	2 855	5 000	5 000	5 000	5 000	0,00 %
Vuokrat	160 758	170 600	172 400	174 800	176 950	1,06 %
Muut toimintakulut	2 827	0	0	0	0	
Toimintakate	74 542	73 212	93 096	94 959	100 929	27,16 %
VARSINAINEN TOIMINTA						
Toimintatuotot	2 407 795	2 503 027	2 733 441	2 810 109	2 884 954	9,21 %
Toimintakulut	2 464 075	2 542 215	2 763 995	2 840 050	2 908 975	8,72 %
Toimintakate	-56 280	-39 188	-30 554	-29 941	-24 021	-22,03 %
PROJEKTIT						
Toimintatuotot	311 628	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Toimintakulut	311 628	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO						
Toimintatuotot	525 809	525 809	525 809	525 809	525 809	0,00 %
Toimintakulut	541 266	541 809	550 809	550 809	550 809	1,66 %
Toimintakate	-15 457	-16 000	-25 000	-25 000	-25 000	56,25 %

	TP-2007 euro	TA-2008 euro	TA-2009	TS-2010 euro	TS-2011 euro	Muutos 2008/09
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 558 206	2 575 621	2 641 055	2 704 333	2 769 508	2,54 %
Maksutuotot	0	2 000	0	0	0	-100,00 %
Tuet ja avustukset	672 961	427 215	603 195	616 585	626 255	41,19 %
Vuokratuotot	11 694	12 000	3 000	3 000	3 000	-75,00 %
Muut toimintatuotot	2 371	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
	3 245 231	3 028 836	3 259 250	3 335 918	3 410 763	7,61 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 299 115	1 333 300	1 388 200	1 429 915	1 471 920	4,12 %
Henkilöstösivukulut	0	0	0	0	0	
Eläkekulut	269 899	249 900	268 000	273 410	279 560	7,24 %
Muut henkilöstösivukulut	85 885	87 810	89 885	92 095	94 715	2,36 %
Henkilöstökorvaukset	-11 887	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,00 %
Palvelujen ostot	793 079	540 710	682 560	701 760	712 060	26,23 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	170 439	159 095	162 150	167 270	172 970	1,92 %
Avustukset	543 354	546 309	555 309	555 309	555 309	1,65 %
Vuokrat	164 252	170 900	172 700	175 100	177 250	1,05 %
Muut toimintakulut	2 827	0	0	0	0	
	3 316 963	3 084 024	3 314 804	3 390 859	3 459 784	7,48 %
	0					
Toimintakate	-71 732	-55 188	-55 554	-54 941	-49 021	0,66 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	74 561	28 000	37 000	37 000	37 000	32,14 %
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	
Korkokulut	-406	-1 200	-1 400	-1 400	-1 400	16,67 %
Muut rahoituskulut	-77	-700	-700	-700	-700	0,00 %
Vuosikate	2 346	-29 088	-20 654	-20 041	-14 121	-29,00 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	2 346	-29 088	-20 654	-20 041	-14 121	-29,00 %
Rahastojen lisäys (-)/ vähennys (+)	-43 779	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41 433	-29 088	-20 654	-20 041	-14 121	-29,00 %

	TP-2007 euro	TA-2008 euro	TA-2009 euro	TS-2010 euro	TS-2011 euro	Muutos 2008/09
TULOSLASKELMA						
VARAINAINEN TOIMINTA						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 010 311	2 049 812	2 115 246	2 178 524	2 243 699	3,19 %
Maksutuotot	0	2 000	0	0	0	-100,00 %
Tuet ja avustukset	383 418	427 215	603 195	616 585	626 255	41,19 %
Vuokratuotot	11 694	12 000	3 000	3 000	3 000	-75,00 %
Muut toimintatuotot	2 371	12 000	12 000	12 000	12 000	0,00 %
	2 407 795	2 503 027	2 733 441	2 810 109	2 884 954	9,21 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	1 231 294	1 333 300	1 388 200	1 429 915	1 471 920	4,12 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	258 926	249 900	268 000	273 410	279 560	7,24 %
Muut henkilöstösivukulut	81 379	87 810	89 885	92 095	94 715	2,36 %
Henkilöstökorvaukset	-11 887	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,00 %
Palvelujen ostot	570 879	540 210	682 060	701 260	711 560	26,26 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	165 978	159 095	162 150	167 270	172 970	1,92 %
Avustukset	2 855	5 000	5 000	5 000	5 000	0,00 %
Vuokrat	161 820	170 900	172 700	175 100	177 250	1,05 %
Muut toimintakulut	2 827					
	2 464 070	2 542 215	2 763 995	2 840 050	2 908 975	8,72 %
Toimintakate	-56 275	-39 188	-30 554	-29 941	-24 021	-22,03 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	15 326	5 000	5 000	5 000	5 000	0,00 %
Muut rahoitustuotot						
Korkokulut	-406	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	0,00 %
Muut rahoituskulut	-77	-500	-500	-500	-500	0,00 %
Vuosikate	-41 432	-35 888	-27 254	-26 641	-20 721	-24,06 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-41 432	-35 888	-27 254	-26 641	-20 721	-24,06 %
Tilikauden yli-/ alijäämä	-41 432	-35 888	-27 254	-26 641	-20 721	-24,06 %

	TP-2007 euro	TA-2008 euro	TA-2009 euro	TS-2010 euro	TS-2011 euro	Muutos 2008-09
PROJEKTIT						
Toimintatuotot	311 628	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Myyntituotot	22 085	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	289 542	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	311 628	600 000	600 000	600 000	600 000	0,00 %
Henkilöstökulut	83 301					
Palkat ja palkkiot	67 821	0	0	0	0	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	10 973					
Muut henkilösivukulut	4 507	0	0	0	0	
Henkilöstökorvaukset	0					
Palvelujen ostot	221 433	0	0	0	0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 461	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	
Vuokrat	2 432	0	0	0	0	
Muut toimintakulut						
Vuosikate	0	0	0	0	0	
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO						
Toimintatuotot	525 809	525 809	525 809	525 809	525 809	0,00 %
Myyntituotot	525 809	525 809	525 809	525 809	525 809	0,00 %
Toimintakulut	541 266	541 809	550 809	550 809	550 809	1,66 %
Palvelujen ostot	767	500	500	500	500	0,00 %
Avustukset	540 499	541 309	550 309	550 309	550 309	1,66 %
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-15 457	-16 000	-25 000	-25 000	-25 000	56,25 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	51 795	16 000	25 000	25 000	25 000	56,25 %
Tilikauden tulos	36 338	0	0	0	0	
P-S Kehittämisrahaston lisäys (-)	-36 338	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä	0	0	0	0	0	
VUOKRANTASAUSSRAHASTO						
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	7 441	7 000	7 000	7 000	7 000	0,00 %
Muut rahoituskulut		-200	-200	-200	-200	0,00 %
Tilikauden tulos	7 441	6 800	6 800	6 800	6 800	0,00 %
Vuokrantasausrahaston vähennys (+)/lisäys (-)	-7 441	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä	0	6 800	6 800	6 800	6 800	0,00 %

RAHOITUSLASKELMA

	TP-2007 euro	TA-2008 euro	TA-2009 euro	TS-2010 euro	TS-2011 euro	Muutos 2008-09
VARSAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA						
Tulorahoitus						
Vuosikate	<u>2 346</u>	<u>-29 088</u>	<u>-20 654</u>	<u>-20 041</u>	<u>-14 121</u>	-29,00 %
Investoinnit						
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta						
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA						
Antolainojen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	

Jäsenkuntien vuoden 2009 maksuosuusarvio

KUNTA	Maks.kunnall.veroa vastaava verotettava tulo	%	MAKSUOSUUS- ARVIO 2009	MAKSU- OSUUS 2008
	v. 2006		€	€
	€			
Iisalmi	256 959 816	8,9136	188 009	182 533
Juankoski	58 495 576	2,0291	42 799	41 553
Kaavi	30 689 818	1,0646	22 455	21 801
Karttula	34 265 534	1,1886	25 071	24 341
Keitele	26 785 716	0,9292	19 598	19 027
Kiuruvesi	86 907 126	3,0147	63 587	61 735
Kuopio (+ Vehmersalmi)	1 185 343 450	41,1179	867 277	842 017
Lapinlahti	76 932 138	2,6687	56 289	54 649
Leppävirta	118 810 914	4,1214	86 930	84 398
Maaninka	34 979 078	1,2134	25 593	24 848
Nilsinä	63 162 204	2,1910	46 214	44 868
Pielavesi	46 050 962	1,5974	33 694	32 713
Rautalampi	32 950 882	1,1430	24 109	23 407
Rautavaara	16 783 367	0,5822	12 280	11 922
Siilinjärvi	255 167 885	8,8514	186 698	181 260
Sonkajärvi	45 191 375	1,5676	33 065	32 102
Suonenjoki	77 822 107	2,6995	56 940	55 281
Tervo	15 596 340	0,5410	11 411	11 079
Tuusniemi	26 514 267	0,9197	19 400	18 835
Varkaus (+ Kangaslampi)	308 162 789	10,6897	225 473	218 906
Varpaisjärvi	25 503 349	0,8847	18 660	18 116
Vesanto	20 978 414	0,7277	15 349	14 902
Vieremä	38 739 449	1,3438	28 344	27 519
Yhteensä	2 882 792 556	100	2 109 246	2 047 812

Lopullinen maksuosuus selviää vuoden 2007 verotustietojen valmistuttua.

tark.

2 109 246

POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO
Kuntien maksuosuudet vuonna 2009

KUNTA	Kunnallisveroa vastaa- va verotettava tulo *)	JAKO-OS.	MAKSUOS.
	2006		2009
			EURO
Iisalmi	256 959 816	11,67	49 101
Kuopio + Vehmersalmi	1 185 343 450	53,85	226 500
Siilinjärvi	255 167 885	11,59	48 758
Varkaus + Kangaslampi	308 162 789	14,00	58 885
Lapinlahti	76 932 138	3,49	14 700
Leppävirta	118 810 914	5,40	22 703
	2 201 376 992	100,00	420 647
Juankoski	58 495 576	8,58	9 028
Kaavi	30 689 818	4,50	4 736
Karttula	34 265 534	5,03	5 288
Keitele	26 785 716	3,93	4 134
Kiuruvesi	86 907 126	12,75	13 412
Maaninka	34 979 078	5,13	5 398
Nilsinä	63 162 204	9,27	9 749
Pielavesi	46 050 962	6,76	7 107
Rautalampi	32 950 882	4,84	5 085
Rautavaara	16 783 367	2,46	2 590
Sonkajärvi	45 191 375	6,63	6 974
Suonenjoki	77 822 107	11,42	12 010
Tervo	15 596 340	2,29	2 407
Tuusniemi	26 514 267	3,89	4 092
Varpaisjärvi	25 503 349	3,74	3 936
Vesanto	20 978 414	3,08	3 238
Vieremä	38 739 449	5,69	5 979
	681 415 564	100,00	105 162
POHJOIS-SAVO	2 882 792 556		525 809

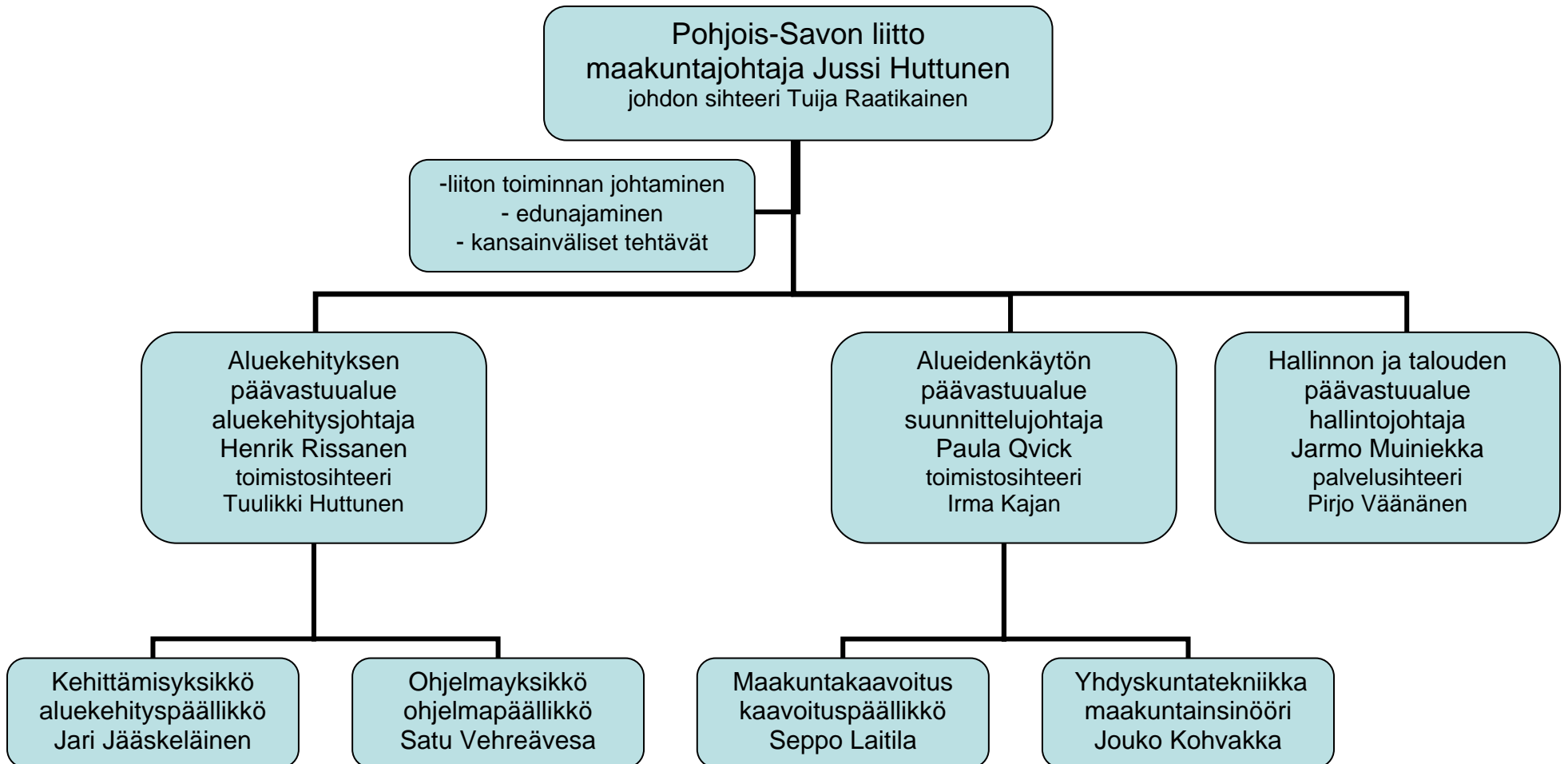
Lähde: Verohallinto
*) Kuntien maksuosuudet määräytyvät ryhmittäin äyrimäärien suhteessa. Äyrimäärät tarkastetaan vuosittain. Taulukossa on vuoden 2006 verotiedot. Lopulliset osuudet määräytyvät vuoden 2007 verotietojen valmistuttua. Maksettavaa kunnallisveroa vastaava verotettavaa tuloa (ent. äyrit) ei enää tuoteta verohallituksessa, laskettu Pohjois-Savon liitossa (KK).
Vuoden 2009 talousarviossa maksuosuudet säilytetään vuoden 2008 tasossa eli 525 809 eurossa, ellei suuria hankkeita ole.
*) Ei sisällä yhteisöveroa

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAOHJELMA 2007 - 2010
Pohjois-Savon kehittämisen tavoitteet vuoteen 2010
Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 pohjalta

	<i>Toteutunut</i>		<i>Tavoite</i>	
	v. 2000	2006/2007	2010	2030
Väestö (henkeä)	253 759	248 872	249 500	251 000
Työvoima (henkeä)	114 900	112200 ¹⁾	110 400	105 100
Työpaikat	94 359	96138 ¹⁾	97 700	100 900
Työttömyysaste (%), työssäkäyntitilasto	17,4	12 ¹⁾	11,4	3,4
työvoimatutkimus	11,8	9,8	7,6	2,5
työministeriö	16,0	10,1	9,4	3,1
Työllisyysaste(15-64 v) (työvoimatutkimus)	61,3	62,5	66	75
Arvonlisäys brutto, mrd € (v. 2000 hintaan)	4,2	4,6 ²⁾	5,2	8,6
Arvonlisäys asukasta kohti (koko maa=100)	75,9	78,5 ²⁾	75	76,6
Investoinnit (mrd €) v. 2000 hintoihin	0,92	1,09 ²⁾	1,2	2
Tutkinnon suorittaneet (15 vuotta täyttäneistä %)	58,2	63,3	67,3	81
Korkeakoulututkinnon suorittaneet (15v. täyttäneistä %)	20,2	22,5	24,2	33
Osuus koko maan t&k-menoista (%)	1,9	2,3 ²⁾	2,7	4,4
Taloudellinen huoltosuhde	1,66	1,53 ²⁾	1,51	1,47
Sairastavuusindeksi (koko maa 100) /Stakes	120	121 ²⁾	118	110
Asuntojen määrä (kpl)	122 955	130 176	129 900	136 000
Vapaa-ajan asunnot (kpl)	28 657	30174	32 600	4 200

1) v. 2005, 2) 2006

Pohjois-Savon liiton organisaatio

Pohjois-Savon liiton julkaisuluettelo

Sarja A

- A:1 Kunnallistalouden pitkän aikavälin kehitysnäkymistä Pohjois-Savossa,
A:2 Varkauden seudun pohjoisosan seutukaava Varkaus, Leppävirta
A:3 Saimaan Vuoksi, Venely ja vesimatka/Lähtökohtaselvitys
A:4 Pohjois-Savon jätehuolto-suunnitelma
A:5 Koillis-Savo. Ulkoilureitistön yleissuunnitelma
A:6 Maakuntasuunnitelma 2017 - Tavoitteet
A:7 Koillis-Savon seutukaava. Ehdotus 14.6.1993.
A:8 Lähetäänpäs käymään taululla. Satu Syrjälä: sosiaalityön suuntautumisvaihtoehdon pro gradu-tutkielma, Tampereen yliopisto 1993
A:9 Lineaarikiikahdyttimen sijaintipaikkatutkimus Pohjois-Savon alueella
A:10 Pohjois-Savon kalastusmatkailu 2000
A:11 Pohjois-Savon kehittämisohjelma 1995-1999
A:12 Kyläkauppa muuttuu - Kyläkauppiaan oheislukemisto
A:13 Kirkollisiin rakennuksiin ja alueisiin liittyvät uhkatekijät Pohjois-Savossa
A:15 Pohjois-Savon 6-ohjelma 1995-1999
A:16 Pohjois-Savon 5b-ohjelma 1995-1999
A:17 Alueellinen kehittäminen yrittäjyyden ja omatoimisuuden edistäjänä Savossa
A:18 Sisä-Savon seutukaava. Ehdotus 9.6.1997.
A:19 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma 2020
A:20 Koillis-Savon seutukaava
A:21 Pohjois-Savon kehittämisohjelma 1998-2000
A:22 Varkauden seudun pohjoisosan seutukaavan muutos, Leppävirta
A:23 Korjataan yhdessä - Pohjois-Savon asutokannan korjaustoiminnan edistämisen projektin loppuraportti
A:24 Pohjois-Savon elintarvikealan kehittämisohjelma v. 2000-2006
A:25 Pohjois-Savon Maakuntakäytötutkimus 2000
A:26 Pohjois-Savo vuonna 2000 – nykytilanne ja aiempien maakuntasuunnitelmien tavoitteiden toteutuminen
A:27 Pohjois-Savon matkailustrategia 2001-2006
A:28 Pohjois-Savon hyvinvointiklusteri – TOIMINTAOHJELMA 2002-2006
A:29 Pohjois-Savon ICT-yritysten toimintaympäristö
A:30 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma v. 2020
A:31 Sisä-Savon seutukaava
A:32 Pohjois-Savon kulttuuriklusterin käynnistämiselvitys
A:33 Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2003-2006
A:34 PUHTAASTI PARASTA! Pohjois-Savon elintarvikealan kehittämisohjelma 2003-2010
A:35 Euroopan unionin laajentumisen taloudelliset vaikutukset ja sen tarjoamat liiketoimintamahdollisuudet Suomen pk-yrityksille
A:36 Kuopion seudun maakuntakaavan rakennemallien vaikutukset
A:37 Kuopion seudun maakuntakaavan rakennemallien palveluverkkoselvitys

- A:38 Kuopion seudun maakuntakaava – rakennevaihtoehtojen liikennejärjestelmät ja niiden vertailu
A:39 Pohjois-Savon tietoyhteiskuntastrategia
A:40 Pohjois-Savon kulttuuriklusterin kehittämisohjelma
A:41 Kuopion seudun maakuntakaava, yhdistelmärakennemallin vaihtukset
A:42 Ylä-Savon seudun maakuntakaava
A:43 Kuopion seudun kulttuuriympäristö seutukunnan vahvuudeksi
A:44 Kuopion seudun maakuntakaava
A:45 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma 2030
A:46 Pohjois-Savon kulttuuristrategia
A:47 Paikoillanne. Valmiina . . .
A:48 Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2007-2010
A:49 Pohjois-Savon kaupallinen palveluverkko 2006. Maakuntakaavan palveluselvitys
A:50 Pohjois-Savon kaupallinen palveluverkko 2006. Kaupan keskus. ja keh.mahd.
A:51 Opetustoimen arviointiryhmän loppuraportti
A:52 Leppävirran pohjoisosan VT5:n maakuntakaava. Ehdotus 28.5.2007.
A:53 Sosiaali- ja terveystieteiden arviointiryhmän loppuraportti
A:54 Pohjois-Savon matkailustrategia 2007-2013
A:55 Energia- ja ympäristöteknologia (Pohjois-Savon liitto ja Savonia-akk)

Sarja B

- B:1 Pohjois-Savon Liiton kuntainliittosuunnitelma 1991-95, toimintasuunnitelma 1991 ja talousarvio 1991
B:2 Pohjois-Savon Liiton kuntainliittosuunnitelma 1992-96, toimintasuunnitelma 1992 ja talousarvio 1992
B:3 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1991
B:4 Pohjois-Savon lähijalan kehitysnäkymät 1991
B:5 Maakunnallisen kehittämisrahan seurantaraportti vuosilta 1989-91
B:6 Pohjois-Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1991
B:7 Pohjois-Savon Liiton kuntainliittosuunnitelma 1993-97, toimintasuunnitelma 1993 ja talousarvio 1993
B:8 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1992
B:9 Pohjois-Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1992
B:10 Maakuntien ja kuntien muuttuva asema eurooppalaisessa yhteydessä - vaikutuksia Pohjois-Savoon
B:11 Kuntayhtymäsuunnitelma 1994-98, toimintasuunnitelma 1994 ja talousarvio 1994
B:12 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1993
B:13 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 1993
B:14 Pohjois-Savon liiton kuntayhtymäsuunnitelma 1995-1999, toimintasuunnitelma 1995 ja talousarvio 1995
B:15 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1994
B:16 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1994

- B:17 Savon Liiton kuntayhtymäsuunnitelma 1996-2000, toimintasuunnitelma 1996 ja talousarvio 1996
B:18 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1995
B:19 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1995B:20 Savon Liiton toimintasuunnitelma 1997, talousarvio 1997 ja taloussuunnitelma 1997-1999
B:21 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1996
B:22 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1996
B:23 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 1996,
B:24 Maakuntarahen seurantaraportti 1994
B:25 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 1995
B:26 Maakunnallisen kehittämisrahaston seurantaraportti vuosilta 1989-1995
B:27 Savon Liiton toimintasuunnitelma 1998, taloussuunnitelma 1998-2000, talousarvio 1998
B:28 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1997
B:29 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1997
B:30 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 1997
B:31 Toiminta- ja taloussuunnitelmia 1999-2001 sekä talousarvio 1999
B:32 Pohjois-Savon kehitykseen vaikuttavat sektoripolitiikat ja aluekehityspolitiikka sekä alueen taloussosiaalinen tila
B:33 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1998
B:34 Savon Liiton toimintakertomus vuodelta 1998
B:35 Työvoimatarpeen ja ammatillisen koulutuksen kohtaaminen Pohjois-Savossa 1998-1999, Faktat ja visiot -loppuraportti
B:36 Osaaminen ja koulutustarve Pohjois-Savon yrityksissä ja toimipaikoissa
B:37 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 1998
B:38 Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2000 sekä taloussuunnitelma 2001 - 2002
B:39 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 1999
B:40 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 1999
B:41 Pohjois-Savon väliaikainen ammattikorkeakoulu – kokeilusta vakinaiseksi ammattikorkeakouluksi
B:42 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 1999
B:43 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma 2001 sekä talousarvion 2001 puitteet
B:44 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 2000
B:45 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2000
B:46 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 2000
B:47 Maakunnallisen kehittämisrahaston seurantaraportti vuosilta 1996-2000
B:48 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2002 sekä taloussuunnitelma 2003-2004
B:49 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2001
B:50 Maakunnan kehittämisrahan seurantaraportti 2001

B:51 Pohjois-Savon toimipaikkarekisteri 2001
B:52 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2003 sekä taloussuunnitelma 2004-2005
B:53 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2002
B:54 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2004 sekä taloussuunnitelma 2005-2006
B:55 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2003
B:56 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2005 sekä taloussuunnitelma 2006-2007
B:57 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2004
B:58 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2006 sekä taloussuunnitelma 2007-2008

B:59 Pohjois-Savon maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma TOTSU 2006-2007
B:60 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2005
B:61 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2007 sekä taloussuunnitelma 2008-2009
B:62 Pohjois-Savon maakuntaohjelman toteuttamissuunn. TOTSU 2007-2008
B:63 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2006
B:64 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2008 sekä taloussuunnitelma 2009-2010
B:65 Pohjois-Savon maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma TOTSU 2008-2009

B:66 Pohjois-Savon liiton toimintakertomus vuodelta 2007
B:67 Pohjois-Savon liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2009 sekä taloussuunnitelma 2010 - 2011
B:68 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman toteuttamissuunnitelma TOTSU 2009-2010
B:69 Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2030 seurantaraportti syksy 2008

ISBN 978-952-5759-01-3
ISSN 1797-4410